

BAGAJE PIERDUTE

JORDI PUNTÍ

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI PLECĂRI

1. Fotografii	9
2. Se întâmplă asemenea lucruri	22
3. Orfani imperfecti	35
4. Vârsta fără nume	64
5. O casă în Ronda Sant Antoni	78
6. Petroli și femeile	95
7. Carolina, sau Muriel	114
8. Al cincilea frate	140
9. O aventură pe Canal, sau Toxicosmos	160
10. Lumea e prost împărțită	201
11. Ultima mutare	231

PARTEA A DOUA SOSIRI

1. La aeroport	277
2. În colivie	311
3. Mistere și leșinuri	346

4. În colivie	379
5. Nehotărâri	409
6. A cincea mamă	439
7. Avem aceeași amintire	480
<i>Mulțumiri</i>	507

FOTOGRAFII

Avem aceeași amintire.

E foarte devreme. Tocmai a răsărit soarele. Toți trei — mamă, tată, fiu — căscăm de somn. Mama ne-a făcut ceai, sau cafea cu lapte, iar noi îl bem fiindcă așa trebuie. Ne aflăm în sufragerie, sau în bucătărie, așa de tăcuți și de liniștiți, că parcă am fi niște statui. Ni se închid ochii. Nu după mult timp auzim un camion care oprește în fața casei și claxonează o dată. Deși îl așteptam, răgetul este atât de grav, încât ne sperie și ne alungă somnul. Geamurile ferestrelor tremură pentru o clipă. Vecinii probabil că s-au trezit. Ieșim în stradă să ne luăm rămas-bun de la tatăl nostru, care se suie în camion, scoate brațul pe geam și schițează un zâmbet în timp ce ne face cu mâna. Se vede cât de rău îi pare că pleacă. Sau nu. N-a stat decât două zile acasă, cel mult trei. Cei doi tovarăși ai lui de camion ne strigă pe nume și ne fac și ei cu mâna. Timpul trece cu încetinitorul. Pegasoul se pune în mișcare, îndepărtându-se greoi, de parcă și lui i-ar fi lene. Mama e în capot și poate varsă o lacrimă, sau poate nu. Noi, copiii, suntem în pijama și papuci, iar frigul ne îngheață picioarele. Intrăm în casă și ne băgăm iar în patul care încă păstrează un pic de căldură, dar din pricina gândurilor nu mai adormim la loc.

Ne fierbe capul. Avem trei, patru, cinci, șapte ani și am rețrăit această scenă de câteva ori. Acum nu știm asta, dar este pentru ultima oară când ne mai vedem tatăl.

Avem aceeași amintire.

Scena pe care tocmai am descris-o s-a petrecut cu cel puțin douăzeci de ani în urmă, iar povestea aceasta ar putea începe în trei puncte diferite ale hărții. Ba nu, patru. Camionul de transport de mobilă se putea topi în ceața matinală care învăluia Quai de la Marne, în nordul Parisului, lăsând în urmă un rând de case de pe rue de la Crimée, peste drum de un canal care, la lumina zorilor, părea ivit dintr-un roman de Simenon. Sau poate că motorul rupea liniștea umedă a străzii Martello, vizavi de parcul London Fields din estul Londrei, și, trecând pe sub podul de cale ferată, pornea în căutarea unei artere importante, care să îl scoată în afara metropolei, acolo unde șoselele sunt mai late, iar condusul pe stânga nu e un martiriu pentru un șofer continental. Sau la fel de bine ne-am putea afla în estul Frankfurtului, la parterul vreunui dintre blocurile postbelice de pe Jacobystrasse; aici, Pegasoul dispărea șovăielnic în direcția autostrăzii, temându-se parcă să traverseze un peisaj de fabrici și de păduri și să se alăture alaiului de camioane care, la fel ca el, brăzdau arterele Germaniei.

Paris, Londra, Frankfurt. Trei locuri îndepărtate și aleatorii, nelegate prin nimic altceva decât tatăl nostru, la volanul unui camion care transporta mobilă dintr-o parte în alta a Europei. Mai exista un oraș, cel de-al patrulea, care era Barcelona. Punctul de plecare și de întoarcere. În acest caz, scena se repeta fără camion și tovarăși de drum. Unul dintre noi — Cristofol — cu mama și tata. Trei suflete într-o bucătărie slab luminată din cartierul Tigre. Dar despărțirea se consuma cu aceeași liniște premeditată din partea lui — până într-atâta, încât ai fi zis că făcuse repetiții —, cu aceeași îngrijorare vagă pe care deja o simțise în alte case și în alte familii. Privirea aceea, care se dorea calmă, dar care deborda

de tristețe și ne contagiase pe toți patru: după câteva ore, a doua zi sau după o săptămână, când ne spălam pe dinți, ne priveam în oglindă și o regăseam în ochii noștri. O tristețe resemnată. Iată de ce fiecare a simțit că se afla în toate aceste locuri deodată și că dezamăgirea noastră de copii se înmulțește cu patru. Ne place, de asemenea, să ne gândim la mame, la cele patru mame, ca și cum ar fi una singură. Nu împărțindu-și durerea, ci înmulțind-o. Nimeni nu era scutit de hapul amar. Nici noi, cei patru fii.

Ce e? Nu se înțelege? E prea alambicat?

Mă rog, ideea e că trebuie explicat cum se cuvine. Suntem patru frați — sau frați vitregi, mai bine zis —, fii ai aceluiași tată și a patru mame foarte diferite. Până acum un an nici nu ne cunoșteam. Nici măcar nu știam că toți ceilalți, risipiți prin lume, există. Tata a vrut să ne numim Christof, Christophe, Christopher și Cristòfol — Cristóbal, până la moartea dictatorului Franco. Pronunțate așa, dintr-o răsufare, cele patru nume par o declinare latinească neregulată. Christof, nominativ germanic, s-a născut în octombrie 1965 și este imposibilul moștenitor al unei stirpe europene. Christopher, genitiv saxon, a aterizat aproape doi ani mai târziu, geneza sa lărgind și nuanțând subit înțelesul unei vieți londoneze. Acuzativul Christophe a întârziat ceva mai puțin — nouăsprezece luni —, iar din februarie 1969 a devenit complementul direct al unei mame singure, o franțuzoaică. Cristòfol fu cel din urmă care se manifestă: un caz circumstanțial, complet definit de loc, spațiu și timp, ablativ al unei limbi fără declinare.

De ce ne punea tatăl nostru acest nume? De ce se încăpățâna el mereu să ne spună așa, cu atâta stăruință, că, în cele din urmă, mamele, convinse, acceptau? Poate că nu voia să fim copii unici? Una peste alta, niciunul dintre noi nu mai are alți frați. Am vorbit odată despre asta cu Petroli, colegul lui de serviciu — de serviciu și de secrete, împreună cu Bundó — și ne-a spus că nu, că atunci când vorbea despre noi nu se încurca și știa perfect

care cine este. Noi ne gândim că poate era o superstiție: Sfântul Cristofor este patronul tuturor conducătorilor de vehicule motorizate, iar noi, cei patru fii, eram ca niște mici ofrande pe care le depunea în fiecare țară, lumânări aprinse care să-l ocrotească în timpul drumurilor cu camionul. Petroli, care l-a cunoscut foarte bine, respinge ideea, spunând că el nu credea în lumea cealaltă, și indică o posibilitate mai fantezistă, dar tot atât de credibilă: poate că nu voia altceva decât să aibă un careu de fii, o mână câștigătoare. Patru ași, spune el, unul de fiecare culoare. Și tata? întrebăm noi. El era jokerul cu care făceai „cinci bucăți“.

— *Life is very short, and there's no time...* începe Christopher să cânte, fără vreun avertisment. Îi trecem acest lucru cu vederea, pentru că textul este relevant, iar cântecul este al Beatlesilor. Toți patru împărtășim această preferință muzicală, dar n-o să ne jucăm acum de-a cine e George și cine e Paul, care e Ringo și care John. Exercițiile de genul ăsta le vom păstra pentru noi înșine, la fel și obiceiul de a întrerupe discursul comun prin cântec. Este pentru prima și ultima dată când acceptăm o intervenție răzleață — un solo — fără ca aceasta să fi fost dinainte convenită cu ceilalți trei. Nu suntem la karaoke și trebuie să existe niște norme ca să ne putem înțelege. Dacă am vorbi toți patru odată, ar ieși un tărăboi. De altfel, Chris are dreptate: viața e foarte scurtă și nu e timp.

Ce-ar mai fi... Deși până acum am crescut neavând habar de existența celorlalți frați, se poate, oare, spune că tatăl nostru — sau mai degrabă absența lui — ne-a determinat viețile în același fel? Nu, evident că nu, însă tentația de a fabula pe marginea acestei influențe obscure este considerabilă. Să ne gândim, de pildă, la meseriile noastre. Christof se învârte în lumea spectacolului, iar impostura actricească și negoțul cu a fi sau a nu fi ne duc cu gândul la prefăcătoriile tatei. Christophe este profesor de fizică cuantică la Universitatea din Paris, de unde observă

lumea, pune la îndoială realitatea și studiază universuri paralele (în care tatăl nostru nu ne-ar abandona niciodată). Christopher are o tarabă în Camden Town și își câștigă pâinea vânzând și cumpărând viniluri second-hand. Achiziționarea de bijuterii de colecție, precum și de alte relicve, adeseori prin metode nu tocmai legale, provine oarecum din șiretenia tatei (citiți mai departe, vă rugăm). Cristòfol e traducător din franceză, în special de romane, iar când tălmăcește textele unei limbi într-alta parcă ar omagia strădaniile idiomatiche ale tatei.

Ce-ar mai fi, ce-ar mai fi... Semănăm noi, cei patru frați, din punct de vedere fizic? Da, semănăm. S-ar putea spune că provenim cu toții de pe aceeași hartă genetică și că mamele noastre — Sigrun, Mireille, Sarah și Rita — sunt evoluția care ne diferențiază, gramaticile barbare care ne-au distanțat de latină. Într-un punct al Europei Centrale, poate la răscrucea drumurilor lor — chiar în centrul unei rotonde, dacă vrem să fim greșos de simbolici —, ar trebui să le ridicăm un monument pentru tot ce-au avut de îndurat. Deocamdată nu s-au cunoscut. De câteva săptămâni, fiecare dintre ele știe de existența celorlalte și că noi avem frați vitregi, iar ele au, prin urmare, fii vitregi. Granițele, însă, sunt în același loc dintotdeauna. Cu un grăunte de ironie pe care celelalte trei i-l împărtășesc, Sarah spune că noi, fiii, suntem ca niște ambasadori care se întâlnesc pentru a negocia un armistițiu. Mai încolo poate o să ne luăm inima în dinți și într-un weekend o să le organizăm o întâlnire, în vreun hotel neutru. În Andorra, de exemplu, sau în Elveția. Dar asta va trebui să fie mai încolo.

Ce-ar mai fi, ce-ar mai fi, ce-ar mai fi... Se aseamănă mamele noastre, fizic vorbind? Aș spune că nu. *I don't think so. Je crois pas. Ich glaube nicht.* Împărtășesc toate același model de frumusețe, sau doar completează puzzle-ul perfecționist al unei minți bolnăvicioase, cea a tatălui nostru? Nici una, nici alta, dar trebuie spus că, atunci când le aducem la cunoștință planul de a le strânge cândva laolaltă, toate patru mamele îl întâmpină cu

Bagaje pierdute este un produs literar remarcabil: are o poveste bună, o perspectivă asupra lumii plină de substanță și o formă șlefuită cu mare artă printr-un limbaj generos, plin de naturalețe. Minunat.

EL MUNDO

[Romanul] creează un spațiu larg care depășește granițele naționale și conceptul de familie și în care metafora călătoriei urmează, în manieră modernă, calea pe care au deschis-o eroii picarești din literatura spaniolă.

IL GIORNALE

Plină de viață, intensă și pasională. O creație complexă și minuțioasă, foarte aproape de perfecțiune. Nimeni nu poate rezista forței extraordinare a povestirii.

QUÉ LEER

BYBLOS

CURTEA VECHÉ

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

începi să afli

ISBN 978-606-588-380-2

9 786065 883802